

Szerkesztőiroda:
Nagyberek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagyberek-
Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagyberek, 1913.

XLII. évfolyam, 297. szám.

Hétfő, december 29.

Nevelő hatás.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, dec. 29.

A magyar parlamenti rend helyreállításának nevelő hatása kezd mutatkozni. A terror, az elrettentés, a kisebbségi anarchia szünőfélben van s ha valahol még fölemeli a fejét, diadalmaskodik rajta a józanabb belátású közvélemény ereje és elszántsága. Láttuk ezt a törvényhatósági közgyűléseken és a legutóbb megejtett időközi választásokon s mindenütt a közéletben, ahol eddig a szájhősök lármája, féktelenkedése és garázdálkodása elől a jobb izlésű, higgadtabb elemek visszavonultak. Egyszer azonban ezzel a féktelenséggel mégis végezni kellett s a kisebbség alkotmányellenes uralmát meg kellett törni. És el lehet mondani, hogy mióta az az akció, melyet a parlamenti többség a kisebbségi erőszak megfékezésére indított, sikeres befejezést nyert: azóta az egész vonalon mindenütt felszabadulni kezd a jobb, műveltebbek, belátóbbak, megfontolóbak addig lenyűgözött akciósabadsága s bátran szembeállva a közéleti ordító hazafiak könnyű diadalokhoz szokott táborával, lassankint mindenütt véget vet a jogosulatlan féktelenkedők hatalmának s biztosítják a többségi akarat érvényesülésének egyedül alkotmányos elvi győzelmét.

Az egész országban minden téren észrevehető a magyar parlamenti rend helyreállításának ez a nevelő hatása. Ezt a hatást most legutóbb a horvát-szlavonországi tartománygyűlés megnívó ülésén is örvendetesen tapasztalhatjuk. Ott is van egy elbizakodott kisebbség, mint volt a magyar parlamentben, de most már a többség ott sem hagyja magát. Kitartó szívóssággal állja és veri vissza a magyargyűlölő Frank- és Staresevics-pártiak elvadult obstrukciós támadásait, érvényt szerez a többségi elvnek s biztosítja az anyaországhoz hű pártok politikájának s ezzel Skerlecz Iván báró bannak és Pejacsevics Tivadar gróf horvát miniszternek programját, mely egyfelől békét és rendet teremt a horvát-szlavonországi állapotok helyébe, másfelől az anyaország és a társországok között is visszaállítja a régóta nélkülözött normális viszonyokat anélkül, hogy Magyarország törvényben gyökerező jogából egy jótányit is engedne.

A tuzók és fanatikus magyargyűlölők minörítésének uralma tehát hamarosan a Dráván túl is véget ér s helyébe ott is az alkotmányos rend békés munkáskorszaka következik, ami egyaránt javára szolgál Horvát-Szlavonországnak is, de tagadhatatlanul Magyarországnak is. Ezt az örvendetes eredményt pedig bizvást

irhatjuk a visszaállított s követendő például önként kínálkozott magyar parlamenti rend nevelőhatásának javára.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagyberekkeri meteorológiai állomás időjárás jelentése.

December 29.

Barométer süllyed 738.1. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 8.8 C°. Hőmérséklet: maximum 28-ikán 5.6 C°, min. ma reggel 2.8 C°. Csapadék —. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SE5. Jóslat a következő 24 órára: Változékony, szeles, enyhébb, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán szombaton este visszaérkezett Nagyberekre.

— Esküvő. Bordács László párdányi gyógyszerész szombaton délelőtti 11 órakor tartotta esküvőjét a helybeli református templomban Oltyányi Jolánna, Prokisch Gyula mészáros mostohalányával. Tanúk voltak: Nagy István temesvári ügyészségi tisztviselő és Jójárt Illés dr. budapesti ügyvéd.

— Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter Bárány Arpad kir. tanfelügyelőt, a pancsovai kir. tanfelügyelőt a kirendeltség vezetőjét Csongrád vármegyébe jelen minőségében áthelyezte.

— Fiatalkorúak felügyelő hatósága. A m. kir. igazságügyminiszter a fiatalkorúak szegedi felügyelő hatóságának tagjává báró Csávossy Ignác törökbecsei főszolgabíró és Unterreiner József bilédi róm. kath. esperes-plébánost, egyben a hatóság tanácselnökeivé is kinevezte, ugyancsak kinevezte a hatóság tanácselnökevé Raesov Lehel nagyikindai törvényszéki elnököt az 1915. évi december 31-ig terjedő időtartamra.

— A nagyikindai munkásbiztosító választott bíróságának elnöke. A m. kir. igazságügyminiszter a nagyikindai munkásbiztosító választott bíróság helyettes elnökévé Gaszner Béla nagyikindai királyi járásbíró nevezte ki.

— A szabadliceum előadása. A torontálmegyei kulturregyesület szabadliceumának idei előadásaihoz tegnap délután a főgimnázium kitűnő irodalomtanárának, Králik Lászlónak nagyértékű és mély tartalmú előadása sorakozott. Az előadó tárgyaül Shakespeare életének mozzanatos s valóban „szinjátekos” lefolyását választotta s élénk és érdekfeszítő stílusban, a történelmi vonatkozások pontos kíséretével vázolta a nagy drámaköltő életét kora ifjúságától egész a stradfordbeli utolsó évekig. Ismertette a Shakespeare-kultusz elterjedését s ezzel kapcsolatban a Baconmese keletkezését. Az előadást Shakespeare egy áttekintő, tömör méltatása fejezte be. Az előadást, amelyet pompás vetített képek kísérték, a nagy számban megjelent

közönség feszült érdeklődéssel hallgatta s az előadót sokáig tapsolta. Az előadást megelőzőleg az ifjusági zenekar Osztie Béla vezetésével két zenedarabot játszott el nagy tetszés mellett.

— Iparengedélyek. A szombaton délelőtti Strósz Béla városi főjegyző, polgármester-helyettes elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő ujjabaknak adott iparengedélyt, illetve iparigazolványt: Gunisch Albinak sertés- és juhkereskedésre.

— Magyar név. A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Alasu János nagytárnoki illetőségű alsóitbebi lakos családi nevét Halasz-ra változtassa.

— Segédjegyzőválasztás. A napokban Kiskomlóson Főris József főszolgabíró elnöklésével a segédjegyzőválasztás, amely alkalommal Noll Antal okleveles jegyzőt választották meg segédjegyzőnek.

— Schröder László meghalt. Schröder László nagyszabasi prépost, nyugalmazott es. és kir. táborigazgató, tegnap Nagyberekken 50 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt 28 évig működött a papi pályán s kiváló képzettségű egyházi férfi volt. Halála széles körben élénk részvétet kelt. Temetése holnap délután lesz a Német-utca 1. sz. gyászházban. Haláláról a kerületi papság a következő gyászjelentést adta ki:

A nagyberekkeri esperesi kerület papsága szomorodott szívvel, de Isten akaratában való megnyugvással jelenti, hogy paptársa, nagyságos és főtisztelendő Schröder László nagyszabasi prépost, nyugalmazott es. és kir. táborigazgató, életének 50-ik, áldozópapságának 28-ik évében hosszas betegség és a szentségek ismételt ájtatos felvétele után folvó hó 28-án Nagyberekken az Urban elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. évi december hó 30-án d. e. 10 órakor fogtak a gyászházban (Német-utca 1.) a róm. kath. egyház szerződésai szerint ünnepélyesen beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sarkert kapujában az elhunytnak lelki üdvéért bemutatott engesztelő szentmise-áldozat után az ugyanottani családi sírboltba nyugalomra helyeztetni.

Az elhunyt családja részéről hasonló gyászjelentést adott ki Schröder József és neje.

— Adakozás a mentőkocsira. A mentőkocsi javára ujjabban a következők adakoztak: A Torontái Kaszinó (perselygyűjtés) 14 K és dr. Neumann Raffael Budapestről 2 K. Az adományokért köszönetet mond Kollarich Gábor mentőaltiszt.

Itt említi meg, hogy a városi Modern Mozi január hó 3-án tartandó mozielőadásának tiszta jövedelmét a mentőkocsi javára fordítja. Az előadás jóságát a szép műsor garantálja. A jótékony cél pedig megkívánja, hogy minél nagyobb közönség látogassa aznap a mozi.

— Halálozás. A mend Rezső nagyberekkeri festékkereskedő, városunk kereskedővilágának régi érdemes tagja, tegnap reggel rövid szenvedés után meghalt. Temetése ma délután volt.

— Agyongázolta a vonat. A Délmagyarországi cukoripar részvénytársaság gyártelepén ma éjszaka egy halálos kimenetelű vasuti szerencsétlenség történt, amelynek Kovács Ferenc 42 éves cukorgyári éjjeli őr az áldozata. Éjszaka fél 2 órakor egy repával telt vonat haladt a cukorgyár udvara felé, ahova a repaszállító vonatokat behajtának. A vonatot Tell

Vilmos vonatvezető vezette s mikor a gyár kerítése felé közeledett a vonat, észrevette, hogy a kapu le van zárva. Nyomban jelt adott a fékezésre, ami meg is történt, azonban a lejtősen haladó pályán a vonatot már nem lehetett megállítani, mire a vonatvezető leugrott a mozdonyról. A vonat nekifutott a kapunak s azt széjjelvitte, de pár méterrel tovább, mivel fékezve volt, megállt. Ekkor a vonatvezető lámpájával a kerekek közé világitott s borzalmasan összeroncsolt emberi testet vett észre, akiben az éjjeli őrt ismerete fel. Az őrt ugyanis, amikor a vonatot közeledni hallotta, észrevette feledékenységét, hogy t. i. a kaput utasítás szerint a vonatközlekedés miatt még éjjel után is nyitva kellett volna hagynia, gyorsan a kapuhoz szaladt s azt ki akarta nyitni, de későn érkezett, mert a következő pillanatban a vonat a kaput meg is elütötte. Az éjjeli őrt a levágtatott testrészei szerte hevertek a sineken s azokat úgy szedték össze. A rendőrségről **Mirkov Iván** rendőrkapitány nyomban az eset után kiment a helyszíni vizsgálatot megejteni, bár megállapítható, hogy az éjjeli őrt maga okozta halálos végű szerencsétlenségét. Rövid időn belül ez már a második szerencsétlenség, amellyel Gyártelepen tolatás közben történik, mert alig egy hónapja egy vonatkapcsoló lelte elővigyázatatlansága folytán a halálát.

— **Ujságvásár a kaszinóban.** A Nagybecskerek Kaszinótársulat december hó 30-ikán délután 6 órakor tartja szokásos ujságvásárját, amikor az összes lapok és folyóiratok árverésre kerülnek. Az árverésnél a régi előfizetők előnyben részesülnek.

— **Városatyák választása Panesován.** Panesovári irják: A törvényhatósági bizottsági tagok választása mindkét választókerületben f. hó 26-án folyt le, reméljük ez alkalommal utoljára karácsony másodnapján. A felsővárosi választás minden élénkebb mozgalom nélkül folyt le, annál mozgalmasabb volt az alsóvárosi, mert itt a városi párttal szemben a demokrata-párt lépett fel s ez is tiz jelöltet állított. A szavazás rendben folyt le. Beadatott összesen 682 szavazat, ebből a városi pártra törlés nélkül szavazott 329, a demokrata-pártra 205, törlés volt 148 szavazó-cédulán. A városi párt tiz jelöltje abszolút többséggel választatott meg. A demokrata-párt egyetlen jelöltjét sem tudta győzelemre juttatni, noha mellette szavazott az alsóvárosi szerbség is.

— **Halálos szerelm.** Nagyszentmiklósról jelentik: Szombaton táviratilag értesítették a nagyszentmiklói rendőrséget, hogy Kisbecskerek és Billéd között a Temesvár felől jövő vonat egy ismeretlen egyént elgázolt, mindkét lábát levágta és súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség azonnal megjelent az állomáson és megállapították, hogy az illetőt **Ludvig Péternek** hívják, 19 éves, lovrini földmives, ki saját beismerése alapján szerelmi bánattal öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat elé. Rögtön beszállították a helybeli „Berta“-kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. Életben maradásához kevés a remény.

— **Gépészek vizsgája.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1914 január hó 11. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. sz.) küldendők.

— **Pesti Hirlap.** Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja az új év küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap minden irányban független, bátor, szókimondó, szabadelvű és demokrata irányu, kérlelhetetlenül ellenzéki ujság. A Pesti Hirlap napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponként 12—16—24 oldalal is többet ad, mint más napilapok; járatása tehát

egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb. A Pesti Hirlap munkatársai ezidő szerint hazánk legkedveltebb és legelső írói — kivétel nélkül. A Pesti Hirlap 1914. évi naptárát — gazdag szépirodalmi és közhasznú tartalommal — minden új előfizető is megkapja, ha egyszerre negyedévre fizet elő. A Pesti Hirlap ma kétszetenül Magyarország legelterjedtebb lapja, mert példányszáma (hétköznapiakon 120, vasárnapokon 150 ezer) a legelőbb boulevardlapokat is felülmúlja. Ezért van legtöbb hirdetése is, lévén a hirdetés a Pesti Hirlapban legelőbbre kerül. A Pesti Hirlap karácsonyi számát 200.000 példányban bocsátották ki. A Pesti Hirlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Divat-Szalonn című pompás divatlapot és Az Érdekes Ujság című gazdag tartalmú képes hetilapot, melylyel ma nem vetekedhetik az ország egyetlen képes lapja sem.

A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Az Érdekes Ujság-gal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőbbre postautalvánnyal küldeni: Budapest, Váci-körút 78. szám alatt van.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjnyelve” nagybecskerekfi fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnének.

Irodalom.

(*) **Karácsonyi számok.** Abban a nagy áradatban is, mely ilyenkor az olvasót a lapok, folyóiratok karácsonyi számaival elárasztja, feltűnik a Jó Pajtás-nak, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának karácsonyi száma a maga gazdag tartalmával. A lapnak ugyancsak összes hírneves és népszerű írói felvonulnak: Endrődi Sándor, Endrődi Béla, Feleki Sándor versekkel, Rákosi Viktor és Feleki Sándor elbeszélésekkel szerepelnek benne, Benedek Elek igen szép szindarabot írt, Sebők Zsigmond befejezi Dörmögő Dömötör legújabb kalandjait, Márton Ferenc és Bér Dezső pompás képeket rajzoltak, Schöpflin Aladár érdekes cikket írt, Bér Böske szép karácsonyi történetet, Zsiga bácsi mulatságos mókát írt, Dánielné Lengyel Laura befejezi regényét. A Kis Krónika-rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

(*) **A karácsonyi dreadnought** lap-számok áradatában Új Nemzedék címmel új politikai, szépirodalmi és közgazdasági hetilap jelent meg. Az új lap szerkesztője dr. **Milóty István**, a Budapesti Hirlap volt politikai és szépirodalmi munkatársa, s célja, hogy egy tartalmában, hangjában és külső kiállításában egyformán előkelő, pártoktól független s emellett mindig friss, érdekes és változatos szemlélet adjon a közönség kezébe. A lap minden vonatkozásában a demokratikus haladás eszméjét s a magyarság érdekeit szolgálja s ebben a törekvésben a legkitünőbb írók, publicisták és szakférfiak közreműködése támogatja.

Az Új Nemzedék előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatószámot kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Vajkay-utca 1.

TÁVIRATOK.

A FÖRENDIHÁZ ÜLÉSE.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma délelőtt **Jósika Samu** báró elnöklésével ülést tartott. Az ülésen mindenekelőtt az elnök indítványára elhatározták, hogy **Ferenc Ferdinánd** trónörökösöt ötven éves születésnapja alkalmából üdvözlük. Ezután vita nélkül letárgyalták a fél éves költségvetésről szóló fölhatalmazási törvényjavaslatot, valamint a képviselőház által letárgyalt apróbb javaslatokat s valamennyit egyhangulag elfogadták.

Az ülés végén **Csernoch János** hercegprímás indítványára egyhangulag kimondták, hogy a királyt újév alkalmából üdvözölni fogják. Ezzel az elnök az ülést berekesztette.

A MINISZTERELNÖK ITTHON.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) **Tisza István** gróf miniszterelnök szombaton este a kilencórai gyorsvonattal Bécsből Budapestre érkezett.

MINISZTERI TANÁCSKOZÁS.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hét első napjaiban a miniszterelnöki palotában értekezletre jönnek össze a miniszterek, amelyen a miniszterelnök minisztertársai előtt újévi beszédét fogja ismertetni s egyes folyóügyek kerülnek elintézésre.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház holnap, kedden, formális ülést tart, amelyen átveszi a főrendiház üzenetét. A legközelebbi ülés január tizenötödikén lesz, amelyen a sajtójavaslat kerül napirendre.

ÁLLAMTITKÁRVÁLTOZÁS.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszéltek, **Benedek Sándor** kultuszminiszteri államtitkár megváltik állásától és a közigazgatási bíróság másodelnökévé nevezik ki. Utódja, úgy mondják, dr. **Ilosvay Lajos** képviselő, egyetemi tanár, lesz.

A HORVÁT ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábról sürgönyzik: A horvát országgyűlés szombat délutáni ülése az ellenzék obstrukciója folytán vasárnap **három óráig** tartott. Ekkor a többségnek sikerült az elnökséget megválasztani s elnök lett dr. **Medákovich Bogdán**.

A szabor ma délelőtt ismét ülést tartott, amely még tart s az ellenzék tovább obstruál.

MERÉNYLET EGY KÉPVISELŐ ELLEN.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról sürgönyzik: Véres eset történt az aradmegyei Fürtös községben. **Mavin Miklós** ottani vendéglős ugyanis tegnap revolverrel háromszor rálőtt a községben tartózkodó **Hámory László** képviselőre, aki súlyosan megsebesült. **Mavin**, akit letartóztattak, azt mondja, hogy azért követte el a tettet, mert **Hámory** kifosztotta volna őt vagyonaiból. **Hámory** állapota súlyos, de nem életveszélyes.

AZ UJPESTI SZINHÁZ ÉGÉSE.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Könnyen végzetessé válható tűz pusztított szombaton este az újpesti népszínházban. Az előadás megkezdése előtt a színház teteje ismeretlen okból kigyulladt és tizenöt négyzetméternyi területen leégett. A tüzet az újpesti tűzoltóság oltotta el. Rettenetes még elgondolni is, hogy micsoda pánik keletkezett volna akkor, ha a tűz egy órával később, az előadás alatt tör ki. Mivel az a gyanu merült fel, hogy a tűz gyújtogatás következménye volt, a rendőrség ebben az irányban is megindította a nyomozást.

KARÁCSONYI KATASZTRÓFA.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A Calmet nevű városkában a sztrájkoló rézbányászok karácsonyfaünnepélyen történt katasztrófájának, mint hivatalosan megállapították, kilencvenhalottja van. Az áldozatok asszonyok és gyermekek. A katasztrófa úgy történt, hogy valaki tüzet kiáltott a zsufolt helyiségben, amire az irtózatos pánikban a menekülők agyontiporták egymást s mivel a férfiak erősebbek voltak, a megvadult emberek az asszonyok és gyermekek holttesteit át menekültek.

AMERIKÁBÓL KIUTASÍTOTT MAGYAR KIVÁNDORLÁSI BIZTOS.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Berkovics Emil magyar kivándorlási biztost kiutasították az Unió területéről, mert kiderült róla, hogy párbaj miatt el volt ítélve, az pedig az amerikai törvények szerint állítólag okul szolgál a kiutasításra.

BETÖRÉS EGY TEMPLOMBA.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővároshoz közeli Törökbalinton szombaton az éjjeli őrszerevetté, hogy a katolikus templomban világoosság gyul ki és gyanus neszt hallott belülről. Segítségért sietett, de mire a falubeliekkel visszatért, minden elcsendesedett. Behatoltak a templomba, ahol meglepetve látták, hogy a perselyek fel vannak feszítve és az értékes ereklyék, kelyhek stb. eltűntek. A törökbalinti csendőrség kérelmére a budapesti államrendőrség részéről detektívek mentek ki a helyszínre és szombaton a nyomozás közben a közeli erdőszélen két emberre akadtak, akik egy gödröt homokkal temettek be. Elfogták őket és kiderült, hogy ők követték el a templomrablást. Az ellopott tárgyakat, amelyeket a két betörő elásott, hiánytalanul megtalálták. A tetteseket a rendőrség letartóztatta.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 840.50, Osztrák Hitel 632.50, Koronajáradék 82.60, Osztrák-Magyar Államvasut 712.50, Jelzáloghitelbank 434, Leszámitoló Bank 525, Hazai Bank 289, Magyar Bank 535, Kereskedelmi Bank 3830, Rimamurányi 642, Salgótarjáni 730, Általános Kőszénbánya 1007, Közúti Vasut 630, Villamos Vasut 346, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11.44
Rozs (1914 áprilisra)	8.60
Zab (1914 áprilisra)	7.51
Tengeri (1914 májusra)	6.59

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1913 december 26.

A legutóbbi héten a budapesti értéktőzsde forgalma még a szokottnál is szűkebb keretek közt mozgott. Az Osztrák-Magyar Bank kamattálesztállítása elmaradt és így mindennemű impulzus hiányzott, másrészt pedig a közelebbi ünnepekre való tekintettel nemcsak a közönség, de a hivatásos tőzsdéi körök üzletkötések tekintetében nagy tartózkodást tanúsítottak. A forgalomba került értékek árváltozásai nem voltak jelentékenyek és a legfőbb papírnak jegyzése ugyszólván névleges volt, miután üzlet csak egyes vezető papírokban fejlődött ki.

A pénzügyi viszonyok alakulásában nincs semmi lényegesebb momentum a javulás inkább az ipar kisebb szükségleteinek tulajdonítható, míg nagyobb pénzösség kifejlődésének valószínűleg erősen gátat fog vetni az államok nagy hitel-szükségletének kielégítése és más természetű kötvénykiadások.

A részvénypiacon, mint fentebb említettük, a forgalom kisméretű volt, az utóbbi időben favorizált bankpapírok körülből változatlan árfolyamokon képezték adás-vétel tárgyát.

A vaspiacon hirtelen ismét pesszimiztikus színen tüntették fel a közel jövő konjunkturáját és ennek megfelelően a Rimamurányi vasműrészvények is alacsonyabb árfolyamokon kínáltak.

Aránylag jó kereslet mutatkozott biztosító-társasági részvények után, melyek közül különösen az Első magyar biztosító-társasági részvények áremelkedése említésre méltó.

Az ipari papírok közül némi kereslet mutatkozott továbbra is Magyar villamossági, átmenetileg Budapesti általános villamossági részvények iránt. Szénértékek valamivel gyengébbek voltak, Phöbus részvények állandósultak az előző heti alacsonyabb árfolyamon.

A sorsjegypiac árváltozásai nem jelentékenyek.

Hirdetések.

148a-26 20

A tudomány mai álláspontja szerint bizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

A nagybecskereki járás főszolgabirájától.
9790—913. szám. 1102—3.2

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községben üresedésben levő II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1914. évi január hó 10-éig beadják.

A választás pedig külön kitűzendő határnapon meg fog tartatni.

Nagybecskerek, 1913. évi december hó 22.

Lowieser Imre
főszolgabíró.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőfőjéből,

fehér literje 76 fillér,
vörös „ 72 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.
:: alatt a házimesternél. ::

820-x.43

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

1012-x 62

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi
diszoklevelet, illusztrációt,
könyvdiszket, plakátokat,
levélfeket, címkéket, rek-
lámcédulákat és bármilyen
iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“
kiadóhivatalába intézendők. 425-x 73

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“
pol. napilap kiadóhivatala.

Felhívás

A „Módosi Szerb Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság” feloszlását kimondó közgyűlési jegyzőkönyv a nagybecskereki kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság 20562/1913. keresk. sz. végzésével tudomásul vétetvén, felhívhatnak az érdekelt hitelezők követeléseinek a K. T. 202. §-ában foglalt következmények terhe mellett a jelen felhívás harmadszori közzétételétől számított **6 hónap alatt** leendő érvényesítésére. 1097-33

Módoson, 1913. évi december havában.

Az igazgatóság.

1579. Bvk. 1913. sz.

1104-1

Árverési hirdetmény.

A nagyikindai kir. törvényszék 1913. évi 6150. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1077. számú végzése folytán Kereskedelmi és Iparbank r.-t. javára 1847 korona 88 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi május hó 15. napján lefoglalt és felülfoglalt és 5790 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Bégaftón 57. házzal alatti, befejezte után nyomban Margitháza tanyán leendő megtartására határidőül **1914. évi január hó 10. napjának délután 1 órája** kitűzték az 1913. évi V. 1077/2. szám alatt kelet végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: gépek, lovak, tehének.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Műtrágyát értékesítő szövetkezet 1431 K 90 f és 402 K 71 f, D. Block és Társa 267 K 69 f, Országos közp. hitelszövetkezet 3700 K, Hoffherr és Schranz 175 K.

Nagybecskereken, 1913. évi december hó 14. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

:: Legalkalmasabb ::

ujévi ajándékok

elismert legelsőrendű illatszerek, toilette vizek, szappanok, fésű-készletek, monikűrök, önbortöltő készülékek stb. egyenként, :: valamint díszdobozokban ::

==== kaphatók ====

Melkuhn Dezső

drogériájában

NAGYBECSKEREKEN.

Telefon 95 1073-x.10 Telefon 95.

Perlasz község előljárástól.

2978-913. szám.

1106-2.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljárást közhírré teszi, hogy Perlasz község mintegy 16.000 holdnyi határterületén gyakorolható vadászati jog hal egymás után következő évre, azaz 1914. évi február hó 1-étől 1921. évi január hó 31-éig terjedő időre nyilvános árverésen Perlasz község-házában 1914. évi január hó 5-ik napján **délutáni 9 órakor** érbe fog adatni.

A közelebbi feltételek a községi jegyzői irodában fentí határidőig a hivatalos órákon belül megtekinthetők.

Perlasz, 1913. évi december hó 20-án.

A községi előljárástól.

Árverési hirdetmény.

1599. Bvk. 1913. sz.

1107-1

A nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 1201/3. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1788. számú végzése folytán Fischl Jakab és társai javára 115 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi november hó 4. napján lefoglalt, felülfoglalt és 700 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Dugonits-utca 18. sz. alatt leendő megtartására határidőül **1913. évi december hó 30. napjának délután 3 órája** kitűzték az 1912. évi V. 1788/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: tehén, kanca, vetőgép, tengeri.

Nagybecskereken, 1913. évi december hó 13. napján

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Az Écskai-utca 1181/28. számú

ház

egy 35 év óta fennálló

vegyeskereskedéssel együtt bérbeadó.

Érdeklődők forduljanak a ház tulajdonosához ugyanott.

1045-10.10

Szeged—Nagyikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 október hó 1-től.

Oda.							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza.						
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.			
4708	4710	4712	4702	4714	4716	4704	4707	4701	4709	4711	4703	4715	4717	4708	4710	4712	4702			
I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			
194.																				
0-10 ¹⁵	—	—	8 ²⁵	8 ²⁵	8 ⁴⁰	2 ⁴⁰	ind.	Budapest nyugati pályaudvar (191)	érk.	4 ⁰⁵	1 ²⁰	7 ⁴⁵	7 ⁴⁵	6 ⁵⁵	11 ⁰⁰	—	7 ¹⁵			
9 ⁴	—	4 ²³ 7 ⁴⁸	7 ⁴⁸	7 ⁴⁸	9 ²⁵	1 ³⁵	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	12 ³³	2 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	8 ²²	5 ¹⁷			
12 ²²	—	8 ²⁰	11 ⁰⁸	11 ⁰⁸	—	4 ⁴	ind.	Szeged Rökus (193)	érk.	8 ⁰²	10 ³⁰	2 ³⁰	2 ³⁰	3 ¹⁴	6 ²⁹	2 ³²	2 ³²			
155	451	949	1146	1201	229	615	ind.	Szeged x (191, 193)	érk.	715	941	1145	118	255	555	1234	1234			
*200	457	*954	—	*1206	*234	*620	ind.	Ujszeged	ind.	*709	—	*1140	*113	—	*550	*1229	*1229			
208	505	1001	1156	1213	242	623	érk.	Szőreg (191)	ind.	700	929	1131	105	243	541	1220	1220			
209	506	1002	1157	1214	243	629	ind.	Öszentiván-Ujszentiván	érk.	659	928	1130	104	241	540	1219	1219			
216	514	*1008	—	1221	251	636	ind.	Vedresháza 3. sz. őrház	—	652	—	1123	*1258	—	533	1212	1212			
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	ind.	Gyála	—	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205	*1205			
229	528	*1019	—	1234	305	649	ind.	Ókeresztur	—	638	—	1109	*1247	—	519	1158	1158			
236	535	1025	—	1242	313	656	ind.	Kupuszina	—	631	—	1102	1241	—	512	1151	1151			
—	*545	*1034	—	1253	*323	*706	ind.	Törökkanizsa	—	*620	—	*1051	*1205	—	501	—	—			
303	604	1049	1240	112	343	724	ind.	Szanád	—	611	855	1042	1157	208	451	1131	1131			
316	617	*1111	—	116	358	737	ind.	Csóka	—	560	—	1021	*1136	—	428	1106	1106			
326	627	1109	1259	145	420	747	ind.	Tiszászentmiklós	—	541	832	1012	1127	144	418	1054	1054			
339	640	érk.	—	158	433	800	ind.	*17. sz. őrház	—	528	—	959	—	—	404	1040	1040			
*346	*647	—	—	*205	*440	807	ind.	Padé	—	*519	—	*950	—	—	*355	*1031	*1031			
355	656	—	159	214	449	816	ind.	Esztermajor	—	511	*812	942	—	120	347	1023	1023			
*409	711	—	—	229	504	*830	ind.	Boesár	—	*456	—	927	—	—	332	1005	1005			
420	722	—	—	240	515	841	ind.	Karlova x (201)	ind.	446	—	917	—	—	321	952	952			
430	732	—	145	250	525	851	ind.	Nagyikinda (201)	ind.	435	746	903	—	1252	310	940	940			
645	833	—	404	404	—	1013	ind.	Nagyikinda (201)	ind.	346	636	—	—	1140	221	720	720			
346	636	—	1140	225	225	720	ind.	Nagyikinda (201)	érk.	—	833	—	—	140	44	1013	1013			
449	742	800	150	305	535	—	ind.	Karlova x (201)	érk.	—	741	856	1142	1247	256	909	909			
459	751	—	—	314	544	—	ind.	Beodra	—	—	—	848	1134	—	248	900	900			
*508	*810	—	—	*323	*553	—	ind.	Vinczeér	—	—	—	*839	1125	—	239	849	849			
539	824	833	223	350	617	—	ind.	Törökbecse-Aracs	—	—	713	820	1105	1219	219	829	829			
557	841	—	—	407	624	—	ind.	Melencze (Ruszandafurdó)	—	—	—	754	1044	—	157	802	802			
612	855	857	247	421	638	—	ind.	Alsóelemér	—	—	646	741	1031	1152	144	749	749			
634	910	*909	259	436	703	—	ind.	Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	*633	725	1015	*1139	128	733	733			
649	924	921	311	450	717	—	ind.	Pancsova (210)	ind.	—	621	710	1010	1127	113	718	718			
1207	—	—	903	903	—	—	érk.	Pancsova (210)	ind.	—	—	—	510	510	—	326	326			
* Feltételes megállás.																				
Oda.							Nagyikinda—Karlova.							Vissza.						
Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.			
4812	4802	4804	4806	4808	4801	4803	4805	4807	4811	4812	4802	4804	4806	4808	4811	4811	4811			
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			
8 ⁰⁵ 10 ¹⁵	—	—	8 ²⁵	2 ⁴⁰	ind.	Budapest nyugati p. u. (191)	érk.	12 ³³	4 ⁰⁵	1 ²⁰	7 ⁴⁵	7 ⁴⁵	6 ⁵⁵	11 ⁰⁰	—	7 ¹⁵	—			
—	4 ²³	9 ²	1211	4 ²⁴	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	7 ³⁸	12 ³³	2 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	6 ⁰⁶	8 ²²	5 ¹⁷	—			
346	636	1140	225	720	ind.	Nagyikinda x (179, 191, 197)	érk.	545	833	140	404	1013	—	—	—	—	—			
*409	*658	*1200	*245	*740	ind.	Váalom	ind.	*525	*813	*120	*344	*950	—	—	—	—	—			
425	713	1214	259	755	érk.	Karlova x (194)	ind.	510	758	105	329	935	—	—	—	—	—			
715	941	255	555	1234	érk.	Szeged (194)	ind.	155	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
649	924	311	450	718	érk.	Nagybecskerek (194)	ind.	—	621	—	—	—	—	—	—	—	—			
1207	—	903	903	—	érk.	Pancsova (194, 210)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			